

Jeseníček

Číslo 5/2023-2024

Ročník 49

DOPRAVNÍ HRŠTĚ KRALOVICE

V pondělí 9. října 2023 jsme společně se svými spolužáky ze 4. A navštívili osvědčené dopravní hřiště v Kralovicích.

1) PŘEDNÍ A ZADNÍ BRZDA
2) PŘEDNÍ A ZADNÍ BLATNÍK

Náš „den v dopravě“ začal tím, že jsme vytvořili dvojice, z nichž každá dostala k zapůjčení jízdní kolo a pak si rozdělila role na cyklistu a chodce. Chodci se učili, jak přecházet bezpečně silnici, jak se pohybovat po chodníku apod., cyklisté naopak trénovali, jak se chovat na silnici jako řidiči jízdního kola, pro které platí stejná pravidla silničního provozu jako pro řidiče automobilů. V roli cyklistů jsme se setkali s železničním přejezdem, kruhovým objezdem, semaforem na křižovatkách atd. Po dvaceti minutách jsme si role ve dvojici vyměnili.

Poté nás čekalo zahřátí v učebně, kde jsme si vyzkoušeli poznávání značek, řešili různé situace na křižovatkách a povídali si o bezpečnosti jízdy na kole a povinné výbavě cyklisty. Den na dopravním hřišti jsme si velmi užili. Bylo to fajn.

Žáci 4. B

MUZEUM NIŽBOR

Víte, co bylo, když ještě nebyla škola? Nevíte? Tak my, žáci 4. ročníků, už to víme, a to díky exkurzi do Keltského informačního centra na zámku Nižbor, kam jsme se vydali v pondělí 23. 10. 2023.

Ráno jsme se autobusem dopravili do Nižboru a naše cesta pravěkem mohla začít. Uvítala nás milá paní archeoložka a její kolegové, kteří nám nejdřív pomocí videa vysvětlili, co pravěk vlastně je a do jaké doby se pomyslně přeneseme.

Rozdělili jsme se do tří skupin a dozvídali se různé zajímavosti na 3 stanovištích.

1. stanoviště bylo zaměřeno na nástroje, které se v dané době používaly. Mohli jsme si je všechny osahat a tipnout si, k čemu tak asi sloužily. Druhé stanoviště se líbilo především děvčatům, bylo totiž o módě. Zkusili jsme si zpracovat vlnu (ručně i pomocí vřetena) a též

jsme se něco dozvěděli o dobovém oblékání lidí. Třetí stanoviště se určitě líbilo všem, protože bylo o jídle a o zpracování pšenice. Vyzkoušeli jsme si, jak se v pravěku drtilo zrní na mouku pomocí kamenů. Námí namletá mouka potom posloužila k výrobě pšeničné placky, kterou nám na místě upekli a my si ji mohli sníst. Den v Nižboru se nám moc líbil.

Žáci 4. B

SVÁTKY PODZIMU VE 4. B

Jak všichni víte, 31. října je svátek, který se nazývá Halloween. My jsme to u nás ve třídě pojali trochu jinak a nazvali to „Svátky podzimu“, protože jsme v ČR a u nás je s touto dobou spojený hlavně svátek Dušiček.

Program začal tím, že jsme si přečetli něco o Dušičkách, o Halloweenu a o mexickém svátku Dne mrtvých a pokusili se vysvětlit si a pochopit rozdíl v těchto svátcích. Následovalo strašidelné učení, kde jsme pomocí pracovních listů opakovali učivo a také trénovali spolupráci v týmech. Během aktivit se ovšem i mlsalo, protože každý něco dobrého přinesl. Hráli jsme veselé hudební hry a zpívali písničky. Myslíme si, že se nám den vyvedl.

Žáci 4. B

V úterý 24. října 2023 navštívily děti školní družiny loutkovou pohádku s názvem PERNÍKOVÁ CHALOUPKA. Příběh sledovaly v místním kulturním domě, kde dostaly stylově také sladký perníček. Rovněž diskotéka s loutkami se jim moc líbila!

📖 Ve středu 1. 11. vyrazili sedmáci spolu s p. učitelkami Hrůzovou, Tomkovou a Orosovou na svou první letošní dějepisnou exkurzi. V nedalekém Rakovníku byl pro ně připraven zajímavý program.

Nejprve výletníci zamířili do Muzea T. G. Masaryka, kde se naši skupiny ujala archeoložka, Mgr. Kateřina Blažková. Pro žáky měla nachystané 2 výukové programy – o pravěku a středověku Rakovnicka. Žáci se v nich seznámili s významnými nálezy a nalezišti pocházejícími z uvedených období a také se způsobem života tehdejších lidí. Nechyběly ani praktické ukázky nalezených předmětů, hry (skládačka) a spousta obrázků a fotografií. Získané znalosti a dovednosti účastníci využijí v některé z příštích hodin dějepisu, kdy budou doplňovat tematické pracovní listy.

Po občerstvení v „Pizza house“ nás krátce po čtvrt na jednu v archivu přivítala jeho ředitelka, Mgr. Renata Mayerová. Nejprve jsme se v přednášce seznámili s historií archivnictví i archivu v Rakovníku. Nejenže jsme se dozvěděli spoustu zajímavých

informací, ale mohli jsme si na vlastní oči prohlédnout i některé archiválie (např. výuční list z 19. století, staré obrázky města Jesenice atd.) pečeti a pomůcky písařů (pečetidlo, pergamen). Tato část byla o to zajímavější, že obsahovala ukázky archiválií vztahujících se přímo k historii Jesenice. Viděli jsme také šáchor papyrový, z něhož se kdysi vyráběl papyrus. V této části exkurze nechyběly informace o poslání archivů v současnosti a o tom, co práce archiváře obnáší. Mnohé překvapilo, jak vysoké požadavky jsou na zaměstnance archivu kladeny v oblasti znalosti jazyků – velmi dobře musí ovládat zejména němčinu a také základy latiny.

Pak už jsme se vydali na prohlídku budovy archivu. Prohlédli jsme si depozitář, veřejnosti běžně nepřístupný, a pracovnu archiváře, kde pro nás byly připravené k nahlédnutí další ukázky dokumentů, např. různé kroniky. Na závěr exkurze jsme se přesunuli do badatelný, kde jsme se seznámili s pravidly návštěvy archivu pro badatele a prohlédli si vybranou literaturu k historii Jesenice z fondu archivní knihovny.

Po téměř dvou hodinách strávených v archivu a krátkém rozchodu na nákup maličkostí zamířila naše skupina na vlak. Do Jesenice jsme, plní zážitků, přijeli ve čtvrt na čtyři.

Všechny cíle dějepisné exkurze se podařilo splnit. Návštěvou muzea a archivu byli nadšeni nejen žáci, ale i my – učitelé. Velké poděkování patří ředitelce archivu, paní Mgr. Renatě Mayerové, za maximální vstřícnost při plánování exkurze, velmi zajímavou prohlídku a rovněž za ochotu, se kterou odpovídala na všechny naše dotazy. Děkujeme i Mgr. Kateřině Blažkové za poutavé a názorné vyprávění o dobách dávno minulých.

Věřím, že žáci naší školy nebyli v rakovnickém archivu a muzeu naposledy.

Mgr. Petra Hružová

HALLOWEEN VE ŠKOLE

V pondělí 30. října ve 14:15 se v učebně matematiky sešli Tomáš Václavík, Victoria Valchářová, Martina Zuzana Gasperová, Jan Černohlávek, Adam Černohlávek a Hana Králíčková s cílem připravit strašidelnou výzdobu na druhém stupni naší školy. Svůj úkol zdárně splnili, a tak v úterý ráno přivítala žáky druhého stupně strašidelná hudba a o velké přestávce porce dobrot s halloweenskými motivy. Někteří žáci si nachystali i krásné masky. Všem zúčastněným moc děkujeme.

Mgr. Nikola Tomková

PEČENÍ DÝŇOVÝCH SUŠENEK

Podzim je období, které přináší mnoho chutných plodin. K vyzkoušení nových receptů při jejich zpracování nás může inspirovat i třeba taková dýně.

Ve čtvrtek 2. listopadu jsme si s družinou udělali voňavé odpoledne právě při pečení dýňových sušenek ve školní kuchyňce. Z těsta, připraveného z dýňového pyré, vonělo perníkové koření. Nejprve jsme těsto vyváleli a pak pomocí vykrajovátek ve tvaru čarodějnického klobouku či netopýra vykrajovali sušenky a dávali je na plech. Během pečení jsme si povídali o dýni Hokkaido, která dala těstu i hotovým sušenkám žlutooranžovou barvu. Dětem chutnalo i samotné těsto a uždibovaly si kousičky. Hotové sušenky jsme pocukrovali a pak se do nich s chutí pustili. Prostě mňam!

Ing. Jitka Pecková

Oblastního turnaje v Podbořanech se 6. 11. 2023 zúčastnily dva týmy – „Petr“ ve složení Petr Vošahlík, Zdeněk Švandrlík, Jan Bouda a „Školáci“ ve složení Tomáš Václavík, Tobiáš Kovač, Václav Ptáček.

Od rána se nám lepila smůla na paty! Nejdříve nám ujel navazující spoj v Kolečově, což naštěstí zachránili pan ředitel a pan školník, kteří za námi přijeli a odvezli nás do Podbořan. Smůla však pokračovala dále. Ukázalo se totiž, že na adrese uvedené v e-mailové zprávě se žádný turnaj nekoná. A tak tentokrát jako zachránce zařadovala paní školnice, která nás odvedla do domu dětí a mládeže, kde turnaj probíhal.

Zde už se nás ujala pořadatelka. Na zahájení jsme však čekali docela dlouho, protože špatný den měla i pořadatelka – nešel jí zapojit dataprojektor, nedařilo se zařadit jednotlivé týmy do dvou skupin, ba ani kdo s kým bude hrát. Celé tohle martyrium zabralo více než hodinu. Pak turnaj konečně začal. Ovšem nic se nevyvíjelo tak, jak bychom si představovali. Po třech hodinách zápolení jsme se vraceli domů s vědomím, že do krajského turnaje nepostoupíme. Skončili jsme na 6. až 10. místě. Nicméně samotné hraní piškvorek nás bavilo a určitě v tom budeme pokračovat dál.

17. LISTOPAD - DEN BOJE ZA SVOBODU A DEMOKRACII

17. listopadu slavíme státní svátek (Den boje za svobodu a demokracii), při kterém si připomínáme dvě důležité historické události – jednu z roku 1939, druhou z doby o půl století později (1989).

17. listopadu 1939 došlo k uzavření českých vysokých škol nacisty. Původně „pouze“ na tři roky, ale ve skutečnosti zůstaly univerzity zavřeny až do konce 2. světové války (1945). Záminkou k této akci byla série studentských demonstrací proti německé okupaci, zejména protesty během pohřbu studenta medicíny Jana Opletala. Německé jednotky pozatýkaly některé profesory a studenty vysokých škol. Devět studentských vůdců bylo popraveno a 1200 jejich kolegů bylo deportováno do koncentračního tábora Sachsenhausen. Mnozí z nich se už domů nikdy nevrátili.

17. listopadu 1989 přerostla připomínka 50. výročí nacistických represí v demonstraci proti komunistickému režimu. Brutální zásah tehdejší policie proti studentům pak vedl k pádu totalitního komunistického režimu, tzv. sametové revoluci. Po více než 40 letech se naše země mohla zařadit mezi demokratické státy.

Napsala Karolína Demková, IX. třída

NĚCO PRO ZASMÁNÍ

Na mořskou pláž vyleze z vody potápěč a v náručí nese obrovskou perlu.

„Kde jste to našel?“ žasnou lidé na pláži.

„Dole na dně je jich spousta,“ vysvětluje šťastný potápěč.

Lidé se hned nahrnou do obchodu s potápěčskými potřebami a skoupí všechny skafandry a kyslíkové bomby.

„Tedy, pane vedoucí, to byla zase dneska tržba, vidíte?“ povídá prodavačka.

„Ano, byla,“ přitaká vedoucí, „ostatně jako vždy, když se bratr projde ve skafandru po pláži s tou skleněnou koulí.“

Ona: „Čemu se věnuješ?“

On: „Závodím s koňmi.“

Ona: „Aha, vyhráváš hodně závodů?“

On: „Ne, koně jsou mnohem rychlejší.“

OD PODZIMU DO JARA

Třetím kolem pokračuje na naší škole oblíbená vědomostní soutěž OD PODZIMU DO JARA, a to je důvod k pohledu na aktuální stav.

I. KOLO – JARNÍ BYLINY

2. – 4. TŘÍDA		
JMÉNO / POŘADÍ	TŘ.	B.
1. – 3. Matěj Tomášek	3.	27
1. – 3. Martin Zelenka	3. A	27
1. – 3. Eliška Jelínková	2.	27
4. – 7. Lenka Bešeneiová	3. A	25
4. – 7. Natálie Jelínková	3. A	25
4. – 7. Ema Pašíková	3. A	25
4. – 7. Soňa Šmídová	3. B	25
8. – 9. Tereza Skřivanová	4. B	24
8. – 9. Nela Malichová	4. A	24
10. Tomáš Klein	3. B	22

5. – 8. TŘÍDA		
JMÉNO / POŘADÍ	TŘ.	B.
1. – 4. Miluše Staňková	6.	40
1. – 4. Andrea Sýkorová	5.	40
1. – 4. Vojtěch Gasper	8.	40
1. – 4. František Pecka	5.	40
5. – 7. Sofie Worofková	6.	38
5. – 7. Martina Gasperová	6.	38
5. – 7. Tomáš Václavík	7.	38
8. Victoria Valchářová	6.	36
9. Natálie Iblová	5.	35
10. Julie Danielová	6.	26

II. KOLO – HOUBY

2. – 4. TŘÍDA		
JMÉNO / POŘADÍ	TŘ.	B.
1. Nela Malichová	4. A	30
2. Martin Zelenka	3. A	28
3. Natálie Vaicová	3. B	26
4. – 7. Matěj Klein	3. B	25
4. – 7. Ema Pašíková	3. A	25
4. – 7. Tereza Skřivanová	4. B	25
4. – 7. Natálie Jelínková	3. A	25

5. – 8. TŘÍDA		
JMÉNO / POŘADÍ	TŘ.	B.
1. – 4. Martina Gasperová	6.	36
1. – 4. Tomáš Václavík	7.	36
1. – 4. Vojtěch Gasper	8.	36
1. – 4. Matěj Kadeřábek	8.	36
5. Karolína Kondelíková	5.	34
6. Natálie Iblová	5.	33,5
7. Nikola Vaicová	6.	32
8. – 10. Andrea Sýkorová	5.	30
8. – 10. František Pecka	5.	30
8. – 10. Miluše Staňková	6.	30
11. Sofie Worofková	6.	29,5

Pro úplnost uvádíme i zadání III. kola:

III. KOLO – RYBY

1) VYBER SPRÁVNOU ODPOVĚĎ

Ryby řadíme mezi:	Náš plošně největší rybník je:	Bolen je dravá ryba, která patří mezi:
a) obratlovce b) ploutvonožce c) šupinatce	a) Máchovo jezero b) Bezdrev c) Rožmberk	a) lososovité b) kaprovité c) jiné

2) NAPIŠ SPRÁVNOU ODPOVĚĎ

a) Co je monté?	b) Co je mlíčí?	c) Co jsou gonády ryb?

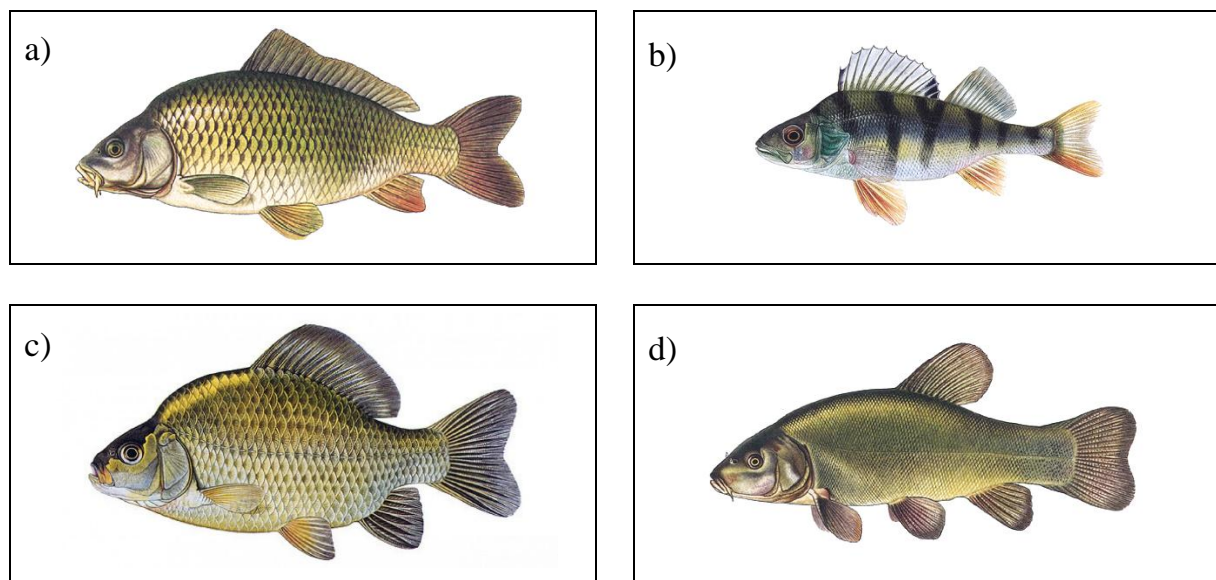
3) VYLUŠTI PŘESMYČKY

a) PARK BECONÝ	b) MKNÍ VOUNOJEDSÝ	c) NEJC KÝLEV
----------------	--------------------	---------------

4) UTVOŘ DVOJICE – SPOJ ČAROU

VYZA VELKÁ	koryš – parazit ryb
KAPŘIVEC	největší jeseterovitá ryba
HOŘAVKA DUHOVÁ	ryba, klade jikry do žaber plžů
SKOREC VODNÍ	dravá vodní ploštice
SPLEŠŤULE BLÁTIVÁ	pták, který umí chodit po dně

5) POZNÁVAČKA – NAPIŠ RODOVÁ I DRUHOVÁ JMÉNA

6) SEŘAĎ RYBÍ PÁSMA – OČÍSLUJ: 1 – PÁSMO V HORNÍM TOKU ŘEKY

PARMOVÉ	CEJNOVÉ	LIPANOVÉ	PSTRUHOVÉ
---------	---------	----------	-----------

7) NAKRESLI NĚJAKOU SLADKOVODNÍ ČI MOŘSKOU RYBU A NAPIŠ K NÍ PĚT INFORMACÍ

KROUŽEK POHYBOVEK

Pohybovky jsou zájmovým kroužkem, na který docházejí dívky z 5. – 9. třídy. Kroužek vede p. učitelka Nikola Tomková a s děvčaty se pravidelně setkává vždy pondělí od 15:15 do 16:00 hodin. Zde nabízíme krátké představení...

Náš kroužek je zaměřen na pohyb – střídáme různé druhy sportů, například aerobic, tabatu, prvky gymnastiky, ale také míčové hry v podobě přehazované či vybíjené. Kdo má pohyb rád, ten si u nás určitě přijde na své. Společným cvičením rozvíjíme nejen sportovní dovednosti, motoriku a koordinaci, ale i přátelské vztahy v kolektivu.

☺ A jak vnímají pohybové aktivity samy dívky? Rozhodně pozitivně! Vždyť Pohybovky jsou sice, jak název napovídá, zaměřené na posilování kladného vztahu k pohybu, avšak neopomenutelným cílem je i zábava. Nácvik rychlosti, obratnosti, pružnosti a síly v pohodové atmosféře nese své plody. Vše bychom rády demonstrovaly, a tak se v dalších týdnech zaměříme

na nácvik vystoupení, které plánujeme uskutečnit v rámci Vánočního jarmarku. Už se těšíme na setkání s Vámi!

5. TŘÍDA

Marie Červenkovičová
Mária Aurélia Harvalíková
Karolína Kondelíková
Andrea Sýkorová

6. TŘÍDA

Nela Lazarová
Vaicová Nikola
Valchářová Victoria

7. TŘÍDA	8. TŘÍDA	9. TŘÍDA
Zora Vaňková	Lucie Černá Nikola Kulíšková Laura Zelenková	Michaela Burstová Julie Demková Karolína Demková

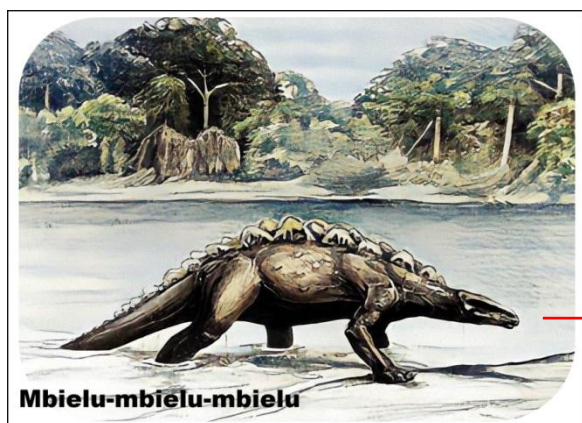
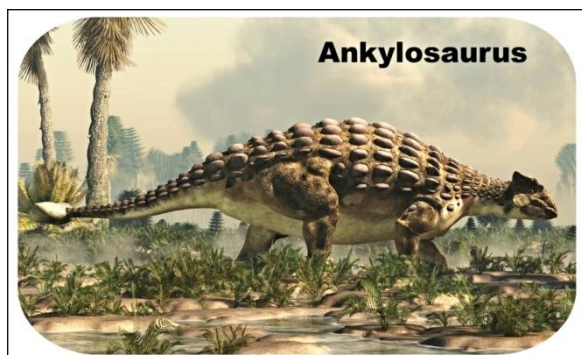
JMÉNO	MBIELU-MBIELU-MBIELU	
MÍSTO	Řeka Likouala	Republika Kongo, střední Afrika

☞ Rok 1980 – Americký biolog Roy P. Mackal (1925 – 2013) kontaktoval ženu z konžské vesnice Bouanila (departement Likouala) jménem Odette Gesongetová, již rodiče vyprávěli o tvoru nazývaném mbielu-mbielu-mbielu. I když sama toto zvíře nikdy neviděla, vybrala podle popisu obrázek stegosaura. Skutečná podoba těla mbielu-mbielu-mbielu nebyla západním vědcům známa. Jedinými známými fyzickými atributy měla být „velká prkna“ vyrůstající z jeho zad.

POZNÁMKA 1):

Jako neoficiální důkaz uvádí Mackal například existenci afrických jeskynních maleb zobrazujících zvířata podobná slonům, avšak se zády stegosaurů. Navzdory fyzickým podobnostem představuje vodní chování mbielu-mbielu-mbielu problém pro jakékoli ztotožnění se stegosaurom, případně ankylosaurom. Ačkoli se mohli živit rostlinami v blízkosti řek a lagun, neexistuje žádný důkaz, že by tato zvířata byla obojživelná. Mackal rovněž poznamenává, že identifikace mbielu-mbielu-mbielu jako stegosaura je založena jen na svědectví paní Gesongetové.

POZNÁMKA 2):

Některé internetové zdroje zmiňují (avšak bez uvedení data), že byl mbielu-mbielu-mbielu ještě pozorován nedaleko Epeny v Kongu. Bylo prý vidět, jak se zvíře vynořuje z vody.

DĚJEPISNÝ KVÍZ

ŘEŠENÍ HÁDANEK Z ČÍSLA 4/2023-2024:

1.- POZNEJ ZBRANĚ HUSITŮ

a) Řemdih	d) Sudlice	g) Kropáč
b) Cep	e) Kopí	h) Meč
c) Halapartna	f) Sekera	ch) Šídlo

2.- ÚLOHA

Hajný a jeho žena se přibližují rychlostí
 $4 \text{ km/h} + 4 \text{ km/h} = 8 \text{ km/h}$.

Vzdálenost, která je dělila (8 km), tedy překonají
 právě za 1 hodinu.

Za tu dobu pes naběhal **10 km**.

Autorem dnešního soutěžního kvízu o 1. světové válce je Jan Černohlávek z 9. třídy.

1. Která událost se stala záminkou k rozpoutání 1. světové války?	a) Atentát v Moskvě	b) Atentát v Praze
	c) Atentát v Sarajevu	d) Atentát v Brně
2. Kdy začala 1. světová válka?	a) V roce 1914	b) V roce 1915
	c) V roce 1917	d) V roce 1918
3. Které státy tvořily tzv. Dohodu?	a) Německo, Rakousko-Uhersko, Francie	
	b) Velká Británie, Rusko, Itálie	
	c) Turecko, Francie, USA	
	d) Velká Británie, Rusko, Francie	
4. Jaká zbraň byla poprvé použita v 1. světové válce?	a) Dělo	b) Plyn
	c) Atomová bomba	d) Meč
5. Za 1. světové války se NEODEHRÁLA bitva:	a) na Bílé hoře	b) na Sommě
	c) u Zborova	d) u Verdunu
6. Kdy skončila 1. světová válka?	a) V roce 1916	b) V roce 1918
	c) V roce 1919	d) V roce 1921
7. Poslední rakousko-uherský císař se jmenoval:	a) František Josef I.	b) Karel VI.
	c) Ferdinand V.	d) Karel I.
8. Československá republika byla vyhlášena:	a) 28. 6. 1918	b) 18. 10. 1918
	c) 28. 10. 1918	d) 11. 11. 1918
9. První čs. prezident se jmenoval:	a) T. G. Masaryk	b) Alois Rašín
	c) Edvard Beneš	d) Miloš Zeman